

תקנון פרס ביאליק לספרות יפה ולחכמת ישראל

עדכון התשס"ו - 2006

מועצת העיר תל-אביב-יפו בישיבתה מיום ג' טבת ה'תרצ"ג (1.1.1933), החליטה לקבוע מתקציבה פרס שנתי לספרות יפה ע"ש המשורר חיים נחמן ביאליק, במלאת לו שישים שנה.

הפרס נוצר לשם מתן כבוד והוקרה לאביר השירה העברית בדורנו, אשר מיום עלותו לארץ בחר את תל-אביב למושב לו, חי ויצר בה, התערה בה כאזרח ואצל מרוחו על חייה התרבותיים של העיר.

ואלו תקנות הפרס:

- א. מטרת הפרס: לעודד את יצירתם של הסופרים והחוקרים העבריים החיים במדינת ישראל(*).
- ב. צורת הענקת הפרס ויום חלוקתו: הפרסים יוענקו למחברי היצירות המעולות ביותר, שנכתבו בעברית ונתפרסמו במשך השנתיים שקדמו לשנת מתן הפרס לפי מניין ישראל. בתחום הספרות היפה יוענקו שלושה פרסים, אחד מהם לספרות ילדים. בתחום חכמת ישראל יוענקו שני פרסים.
- ג. קביעת התאריך של הדפסת הספר: תאריך הדפסת הספר המוצע לפרס יקבע לפי השנה העברית הרשומה על שער הספר, או לפי תאריך מקביל לו. אם אין השנה מפורטת בשער הספר, רשאיות ועדות השופטים לקבוע את שנת ההדפסה של הספר לפי סימן אחר. על אף זאת, רשאית ועדת השופטים מטעמים שירשמו, שלא להגביל עצמה למועדים אלה(*).
- ד. הענקת הפרס: ועדת השופטים בכל פרס, רשאית להעניקו על פועל חייו של סופר או חוקר ולאוו דווקא על ספר אחד. אין הפרס ניתן לסופר אחד פעמיים בתוך תקופה של עשר שנים. אין הפרס מוענק למי שזכה בפרס ישראל.
- אם לדעת השופטים אין יצירה ספרותית הראויה לקבלת פרס ביאליק, הרשות בידם לבקש את מועצת העיר שתדחה את מתן הפרס של אותה שנה אם גם בשנה הבאה לא ימצאו ספרים הראויים לפרס, הרשות למועצת העיר להקדיש את סכום הפרס למפעל ספרותי אחר, שיש בו משום תמיכה בספרות העברית ויוצריה.
- ה. הגדרת המושג "ספרות יפה": הפרס המיועד לספרות יפה יינתן לכל יצירה חדשה ובאין יצירה חדשה ראויה לפרס, גם לכתבים מכוונסים בכל סוג שהוא: דברי שירה, סיפורים, רומנים, מחזות, מסות, ביוגרפיות, ספרות ילדים(*) וכיו"ב. הפרס ליצירה חדשה ניתן רק לחיבור מוגמר ולא לחלקו של חיבור. המושג "ספרות יפה" הוגדר לפי ההגדרה המקובלת בפרסים בינ"ל ובתורת הספרות.
- ו. הגדרת המושג "חכמת ישראל": הפרס המיועד ל"חכמת ישראל" יינתן לכל חיבור שראה אור כספר ועוסק בתולדות העם העברי, תורתו, לשונו, ספרותו, ארצו, חייו ואמונתו, כל ענפיהם ולכל תקופותיהם. חיבור מסוג חכמת ישראל שיש בו מספר חלקים, יוכל לזכות בפרס ביאליק רק פעם אחת.

ז. **הרכב ועדת השופטים:** יש להקפיד שיינתן יצוג הולם לכל אוניברסיטאות המחקר, על כן יתקיים סבב שופטים בין האוניברסיטאות, שופט יכהן במשך קדנציה אחת בלבד.

ועדת השופטים לספרות יפה:

ראש העירייה ימנה ועדה לבחירת שופטים בת שלושה חברים, שתורכב משני אנשי אקדמיה, חברי סגל, בעלי מינוי של קבע באחת מחמש אוניברסיטאות המחקר המוכרות בארץ ומנציג ראש העירייה ויביא את הרכבה לאישור מועצת העיר.

הוועדה לבחירת שופטים תרכיב את ועדת השופטים, אשר תכלול שני חברים נציגי האקדמיה – פרופסורים לספרות מאחד ממוסדות האקדמיה בארץ, שני- סופרים שזכו בעבר בפרס ביאליק לספרות יפה או שני מבקרים ו/או חוקרים בעלי שם ונציג אחד מטעם העירייה. ההכרעה למתן הפרס תהיה ברוב דעות. ועדת השופטים תגיש לראש העיר את ההחלטה בצרוף הנימוקים למתן הפרס(*)).

ועדת השופטים לחכמת ישראל:

ראש העירייה ימנה ועדה לבחירת שופטים בת שלושה חברים, שתורכב משני אנשי אקדמיה משני מוסדות אקדמיים שונים ונציג ראש העירייה ויביא את הרכבה לאישור מועצת העיר.

הוועדה לבחירת שופטים תרכיב את ועדת השופטים, אשר תכלול שני חברים נציגי האקדמיה – פרופסורים מהחוגים העוסקים בתחום מאחד ממוסדות האקדמיה בארץ, שני חברים חוקרים שזכו בעבר בפרס ביאליק לחכמת ישראל ונציג אחד מטעם העירייה.

הרשות גם לשופטים להציע הצעות משלהם ולבקש מן המועמדים לפרס את כל המסמכים הדרושים(**). מנהל/ת הפרסים העירוניים משתתפת/ת בשיבות ועדת השופטים ללא זכות הצבעה.

ח. **הגשת הספרים והיצירות לועדת השופטים:** את הספרים יש להגיש במועד שייקבע בשישה עותקים לעיריית תל-אביב-יפו, והיא תמסרם לידי השופטים.

ט. **סכום הפרס:** שיעודכן מעת לעת בהתאם לתקציב העירייה באותה שנה(**).

(*) - תיקון ה'תשנ"ח
(**) - תיקון התשס"א